

Minister Saarikkos rundabordsdiskussion om beredning av den nya lagen om funktionshinderservice

Ständerhuset 13.2.2018

Verksamhetsledare Lisbeth Hemgård

FDUV

Lagens tillämpningsområde måste klargöras

Vi vill särskilt lyfta fram behovet av att förtydliga lagens tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning. Det måste på ett klarare sätt framgå vilka personer som omfattas av lagen. Behovet av stöd kan vara dygnet runt, dagligen eller **också mer sällan**, men trots detta nödvändigt för personer med funktionsnedsättning. Att man nu i bakgrundsmaterialet lyft upp att **särskild service** är av sådant slag som andra människor inte behöver och att behovet är bestående, kontinuerligt och varar hela livet är bra. Det är speciellt viktigt att det konstateras att man för sådana tjänster **inte kan uppbära klientavgifter**. De personer som har behov av dessa tjänster ska alltså omfattas av funktionshinderlagen.

Bedömningen av vilken lag som ska tillämpas ska göras i samband med bedömningen av servicebehovet. I lagutkastet har det varit oklart vilka tjänster som är **subjektiva rättigheter** för personer med funktionsnedsättning. I bakgrundsmaterialet poängterar man nu vikten av servicehelheter som motsvarar personens helhetsbehov. Om personen med funktionsnedsättning uppfyller kriterierna för tjänsterna i funktionshinderlagen, ska personen få denna särskilda service via denna speciallag. Men vi är fortfarande oroliga över att personer med lindrig intellektuell funktionsnedsättning anses ha sådana stödbehov som inte omfattas av denna speciallag. Det finns en uppenbar risk att personer med funktionsnedsättning hamnar i ojämlik ställning sinsemellan.

Stöd och service för boendet i det egna hemmet

I bakgrundsmaterialet framkommer att man **slopat hänvisningen till socialvårdslagen** vilket är en förändring i rätt riktning. Vi vill ändå poängtera att stödet i första hand måste erbjudas i det egna hemmet. Tjänsterna kring stödet och boendet måste särskiljas från själva bostaden. Tjänsterna måste utvecklas så att de verkligen utgår från personens behov och är skraddarsydda. Vi ser att det finns risker att personer som endast behöver lite stöd blir helt **utan stöd i sitt eget hem**, och att boendetjänsterna inte utvecklas för dem **som behöver mycket stöd**.

Boendetjänsterna i Finland är för likformigt utformade, vilket också bekräftades i slutrapporten för statsrådets KEHAS-program.

Personlig assistans också för personer med intellektuell funktionsnedsättning

Personlig assistans är en bra stödform för personer med intellektuell funktionsnedsättning. De ändringar som gjorts gällande ordande av tjänsten som presenteras i bakgrundsmaterialet är bra. Det är ytterst viktigt att personer med intellektuell funktionsnedsättning också ska få rätt till individuellt stöd och hjälp i vardagen. FDUV anser att personer med intellektuell funktionsnedsättning kunde få sitt stöd via personlig assistans även om de behöver få stöd i att definiera sina behov. För att detta ska vara möjligt behöver stödet i att fatta beslut utvecklas och personen bör ges möjlighet att använda alternativ kommunikation om personen ifråga önskar det. **Stöd i att fatta beslut måste lyftas upp som en stödform i funktionshinderlagen och också som en rättighet i självbestämmandelagstiftningen.**

Finansieringen av funktionshinderlagen måste garanteras

För att funktionshinderlagen ska kunna genomföras på ett jämlikt och rättvist sätt måste finansieringen garanteras. Det är orimligt att kräva en 60 miljoners besparing av funktionshinderservicen. Det är oroande att man ställt detta krav och det kan medföra att genomförandet i grunden ställer olika grupper av personer med funktionsnedsättningar i ojämlik position. Det måste fattas ett politiskt beslut där man avstår från denna plan.

Vi är tacksamma över att en rundabordsdiskussion ordnats och att ett bakgrundsmaterial delgetts oss, men anser dock att det är svårt att helt ta ställning till frågorna eftersom vi inte haft tillgång till tydliga paragrafer.

